

1. ΔΩΣΤΕ ΣΤΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ ΜΙΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Μέσο:ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...20/04/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: ...20/04/2021

Σελίδα: 14

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

«Δώστε στη διπλωματία μια ευκαιρία...»

Δεν υπάρχει απολύτως κανένα πρόβλημα με τη δημόσια διατύπωση των θέσεων εξωτερικής πολιτικής. Αντίθετα σε μία δημοκρατία επιβάλλεται. Τα ερωτηματικά εγείρονται με τον τρόπο διεξαγωγής του διπλωματικού διαλόγου και διαπραγμάτευσης για την οποία θα πρέπει να αποφεύγεται η «διπλωματία του μεγαφώνου». Η τελευταία έχει κατακριθεί τόσο στην ακαδημαϊκή βιβλιογραφία όσο και στη διπλωματική πρακτική ως αδιέξοδη και δυνητικά ζημιολόγος. Αν και μπορεί ενίοτε να λειτουργήσει ως ψυχοθεραπεία για τα θυμικά τραύματα ενός κοινωνικού σώματος ενώ προσφέρει και άφθονα χειροκροτήματα. Όταν πριν από λίγα χρόνια σε μια επίσκεψή μου στην Ουάσινγκτον, στο Κέντρο Στρατηγικών και Διεθνών Σπουδών (CSIS) ρώτησα τον Ζ. Μπρεζίνσκι, αυτό το μεγάλο τέρας της διπλωματίας, ποια συμβουλή θα έδινε για την καλύτερη άσκηση της εξωτερικής πολιτικής, η απάντησή του ήταν «πρώτα απ' όλα η αποφυγή της διπλωματίας του μεγαφώνου – megaphone diplomacy. Η διπλωματική διαπραγμάτευση δεν είναι reality show».

News analysis

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Μια διπλωματική συνάντηση και μάλιστα υψηλού επιπέδου γίνεται είτε για να λύσεις ένα ζήτημα με συγκεκριμένα αποτελέσματα ή για να βελτιώσεις το κλίμα/ατμόσφαιρα/χημεία για να διευκολύνεις την επίτευξη λύσης. Με τη «διπλωματία του μεγαφώνου» δεν επιτυγχάνεις τίποτα από τα δύο. Το αντίθετο. Κατά κανόνα χαλάει το κλίμα. Συρρικνώνει τα περιθώρια ευελιξίας για τους αναγκαίους συμβιβασμούς. Και συνήθως διεγείρει ό,τι περιέγραψε ο J.M. Keynes ως «ζωώδη ένστικτα» (animal spirits), στη συγκεκριμένη περίπτωση τον ακραίο εθνικισμό και ανορθολογισμό που ενώ μπορεί να ικανοποιεί θυμικά ένα ακροατήριο οδηγεί σε αδιέξοδα ή και ενίοτε σε όλεθρο. Τα παραδείγματα από την επικράτηση των animal spirits ή από την «εθνική μας τύφλωση» στην ελληνική ιστορία πάμπολλα. Μόλις το 2015 μια συντριπτική πλειοψηφία ψήφισε ουσιαστικά χωρίς να το συνειδητοποιεί την καταστροφή της χώρας, την έξοδό της από την ευρωζώνη. Για να μην ανατρέξουμε στο απώτερο παρελθόν (1897 κ.λπ.).

Το να αποφεύγεις τη «διπλωματία του μεγαφώνου» δεν σημαίνει καθόλου ότι αποφεύγεις να διαπραγματευθείς σκληρά τις θέσεις σου (μας) που είναι σύμφωνες με το διεθνές δίκαιο. Το κάνεις όμως στις κατάλληλες διαδικασίες και στα fora εκείνα (π.χ. ΕΕ) που φέρνουν αποτελέσματα για τη μεγιστοποίηση των ελληνικών συμφερόντων. Και ενημερώνονται το Κοινοβούλιο, τα πολιτικά κόμματα και ο ελληνικός λαός για τα αποτελέσματα της διαπραγμάτευσης. Η διαφάνεια είναι αναγκαία. Ούτε μυστική διπλωματία, ούτε διπλωματία του μεγαφώνου. Αλλά στη διάρκεια μιας ευαίσθητης διαπραγμάτευσης, ενός διερευνητικού διαλόγου επιβεβλημένο είναι να αποφεύγονται οι δημόσιες δηλώσεις απ' όλους. «Δώστε στη διπλωματία μια ευκαιρία». Και «η θεσμική διπλωματία συνεπάγεται την άσκηση δημόσιας σιωπής» όπως έλεγε και ο Β. Θεοδωρόπουλος. Πρόσο δύσκολο είναι να κατανοηθεί αυτό;

Αλλάς θεωρήσουμε ότι τώρα κλείνει ψυχοθεραπευτικά ένα κεφάλαιο κάθαρσης ως η τελική πράξη που γέννησε η διαδικασία της έντασης και κλιμάκωσης του περασμένου χρόνου. Είναι σημαντικό ότι και οι δύο πλευρές επέλεξαν να μη συνεχίσουν τη δημόσια διαπραγματευτική αντιπαράθεση. Και η ωριμότητα επιβάλλει το επόμενο κεφάλαιο να είναι η νηφάλια συνέχιση του διπλωματικού διαλόγου (διερευνητικού κ.λπ.) και στη βάση των θετικών αποτελεσμάτων των επίσημων συναντήσεων του ΥΠΕΞ Ν. Δένδια στην Αγκυρα (πρώτη θετικής ελληνοτουρκικής ατζέντας κ.λπ.). Η επόμενη κρίσιμη ελληνοτουρκική συνάντηση θα είναι την ερχόμενη εβδομάδα στη Γενεύη στο πλαίσιο της πενταμερούς για το Κυπριακό. Μπορεί να αποδειχθεί μια νέα αφετηρία. Και πρέπει. Για να μην αποδειχθούν οι προσπάθειές μας «σαν των Τρώων»...

Ο ομ. καθηγητής **Π.Κ. Ιωακείμιδης** είναι πρώην πρεσβευτής - σύμβουλος του ΥΠΕΞ και μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του **ΕΛΙΑΜΕΠ**. Από τις εκδόσεις Θεμέλιο κυκλοφορεί το νέο βιβλίο του **Επιτεύγματα και Στρατηγικά Λάθη της Εξωτερικής Πολιτικής της Μεταπολίτευσης**.